

28-1-70

77

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. II 77/1970

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Συν. 1968 / Τελονόρ. 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κοινότητα). Καρυοχώριον
(παλαιότερον ὄνομα: Κοῖτ. Σχολίου), Ἐπαρχίας... Ἐσφ. αἰας
Νομοῦ..... Κ. Ο. Σ. ἀν. η. Σ.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος. Μαρία
Κωνσταντίνιδου ἐπάγγελμα... Διδασκαλίς
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Καρυοχώριον... Κ. Ο. Σ. ἀν. η. Σ
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. Ἀπὸ γεννήσεως (1943)
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... Γεωργίου... Γεωργιάδης

ἡλικία... 75... γραμματικαὶ γνώσεις... Ε'... Δημοτικῶν
..... τόπος καταγωγῆς... Καριτζέρ
... Γ. Ο. Σ. ἀν. η. Σ... Ἀχμύρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Αἰάκην, σποράν, προωρίζοντο αἰχόνιμοι καὶ ὄφραφοι
περιοχαὶ... καὶ διὰ βοσκὴν ποιμνίων αἱ ἀνώμαλοι.

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... Ὑπῆρχον χωριστά...

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ. Αἱ ἰδιοκτησίαι
ἀνέκον... ἐκ τοῦ χωριανοῦ καὶ ἐφοροδοχοῦντο ἀπὸ τοῦ τούρκου
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ο. Πατὴρ διατηροῦσε τὰ κτήματα καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του. Τὰ ἀρρεθὰ τέκνα καὶ
διένειμον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Συγχρόνως. ἡ γεωργία καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... Οἱ τεχνῖται δὲν ἀσχολοῦνται μὲ τὴν γεωργίαν.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δὲν ἐξήρχον μετὰ ταῦτα γαιοκτημόνων μοναστηρίων.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ἀγῶδες. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) εἰς χρήμα 20 χρῶν τῶν μνηστῶν.

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέλημα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρετῶν) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... ἐλάμβανον δούλους.

Τούτους εἰς τὰ κτήματα καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπὶ ἡγαιναι δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... αἱ νέαι δὲν ἀπεμαρτυροῦνται ἐκ τοῦ χωρίου.

Οἱ νέοι ἐξενεώοντο εἰς τὴν Ἀθῆναι ὡς χανωταὶ καὶ κτεῖται.

β) Ἐπὶ ἡγαιναι ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ἐξενεώοντο τὸ φθινόπωρον οἱ

χανωταὶ καὶ ἐπέστρεψον τὰ πᾶσι. Μετὰ τὰ πᾶσι ἐξενεώοντο καὶ πᾶσι. Οἱ κτεῖται ἔξωρον τὴν ἄνοιαν καὶ ἐπέστρεψον τὸ φθινόπωρον.

- δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θέρισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μὲ ζωϊκὴν κόπρον.....
.....
.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .. Τ.σ. 1946 .. ἐν .. τῶν .. Ἑλ. ἀγρ. ...

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. ἐν τῶν Μ. Ἀγίων .. ἐκμεταλλοῦνται ..
Σιδηρὰ .. ἐν τῶν Ἑλ. ἀγρ. .. ἐκμεταλλοῦνται .. εἰς τὰς ..

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐκμεταλλοῦνται (ἢ ἐκμεταλλοῦνται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .. Σιδηρὰ μονόφτερα .. ἐκμεταλλοῦνται ..
Τὸ 1935 ἐκμεταλλοῦνται καὶ Ἑλ. ἀγρ. ...
(Σταματοπούλου Β. ἑλ. ἀγρ.)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

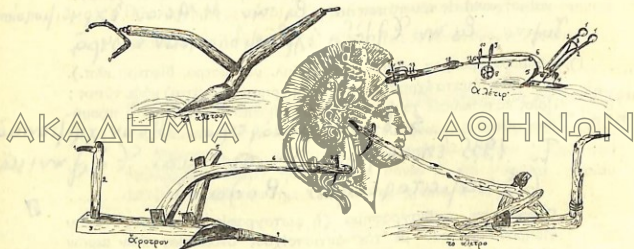
- 1..... 4..... 7..... 10.....
2..... 5..... 8.....
3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. Ἀπὸ τοῦ 1945 ..
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. Ἀπὸ τοῦ 1950 ..

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). ἄρ. π. 1950
 5) Μηχανή ἄλωνιςμοῦ ἄρ. π. 1945
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον Τὸ μακεσμένον εἶναι
 παλαιὸν τεχνίτην Σήμερα δὲν ὑπάρχει

- 2) Ποῖα ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρον εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποῖα εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χερσὺν	6.	ζυγὸν	11.
2. ἐνέει	7.	ζυγόνι	12.
3. ὀρθοί	8.		13.
4. δὲ	9.		14.
5. τρύβιν	10.		15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἦσαν... οἱ μακρὸν... τύποι...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

Σπάθα

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

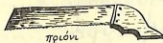

ἦτο ξύλινον... Σιδηρὸν... εἰδυρὸν ✓

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου

(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.)...

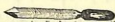
Ἀρίδα (πουρχαύ),... μαρφέρο (εὐρενέ),... Τυλάρι (τελέτε)
πριόνι (μυτχζεί),... μαρ. ἀρι. (μ.ι. εὐρε.)

πριόνι

ἀρίδα

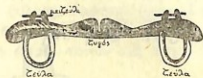
ρινι ἢ ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοῦι... καὶ... βοῦν καὶ ἵππῳ*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Δ. ὄ. ο.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Ἀναγκαῖος ὁ ζυγός. Ἀλλὰ διὰ τὸ κάρρα καὶ ἄλλες διὰ τὸ ἄροτρον

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *Διὰ τὸ κάρρα ἐχρησιμοποιοῦτο ὁ ἀνωτέρω*

πρώτος ζυγός... διὰ τὸ ἄροτρον... ὁ κατωτέρω.

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Ἦν δύο ζεύλα ἐν ἑνὶ καὶ τῷ κατωτέρω*

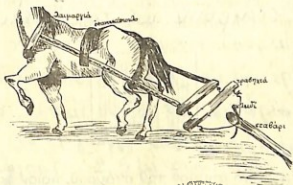
ἄνω καὶ... ὡς ἀνωτέρω. Σεμνύεται

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *μουθούρα*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Εἰς τὴν ἑλκίδα*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Ὡς καὶ τῶν δύο μετὰ χάρμονον*

ΕΙΣ ΑΥΤΗΝ ΤΟ ΑΡΟΤΡΟΝ.....
2. ΜΑΤΩΤΕΡΩ.....

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναίκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας

¹⁰ ῥαυνε.. παντα τε... ε' αντρα, ε' ιδιοκτητη
¹¹ η..... ε' διακρετις.....

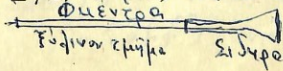
- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ή του βοδιού, του αλόγου) εις το ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

ἔδεικνοντο... μόνον... βόδια... καὶ βοῦνταροι... ἐν
τῶν θυγόν... αὐ... θυγόν... ἀποτρεῖται τὴν ἑλπίδα καὶ

- 2) Πώς γίνεται το ζευξιμον εις το σιδηρούν άροτρον. Είλ. το είδηρον
 άροτρον. (ηλδουμι). το ζευξιμα γίνεται με δύο άνδρας
 της έμμετης γενεας... Για τον πρώτον.....

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

(των ζωων η αλλως ; (Περιγραφή και σχεδιασμός η φωτογραφία).
 Ο. γεωργός. ματρωδύνη. τὰ βόδια. με. δουμέντρα (φέντρα)
 ἡ. ὁποιᾶ... εἶχε... ἐπ' αὐτὸ ἐν. ἄμρον. μαρρι. καὶ ἐπ' τὴν
 ἄλτην ζίστρα (περὶ μετὰ μετὰ) διὰ νὰ καθαρίσω
 τὴν λάβρα

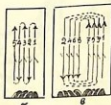

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μὲ τὸ... ὄργωμα... ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα... (α)

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Μὲ τὸ... ὄργωμα... ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα... (β)

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνεται (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριῆς, ντάμες, διαστῆς, μεσοδράδες κ.λ.π.); Τὸ ὄργωμα... ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα... (α)

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιὰν; ἔχωρίζετο ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα... (α)

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ... ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα... (α)

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα... (α)

πρῶτον ὄργωμα... ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα... (α)
καὶ μετὰ... ὡς... τὸ... σχεδιάγραμμα... (α)
(κουρυστί μιλιμεῖς) διηγεῖται ὅτι ὁνομάσθαι εἰς
τὴν ἐξήγησιν

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. Δι. ἀδ. κα. εἰδ. στ. ραι. ἔχινον. το. λ. ἀχισον. Διο.
ὀργώματα σταυρωτά. Τὰ κτήματα πέν. ἑτος, ἐστῆ-
ρον. τ. καὶ τ. δι. ἄτερ. ἀναπαύον. το.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλοιργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Εἰς τὴν Τουρκίαν... ἐχίνοντο τὰ δύο ὀργώματα. ὡς... ἐχράσαν... ἐν τῇ ἐρώσει... Τὸν οὐκὼν... ἐπαίρουντο... τὰ σιτάρια καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐχίνοντο τὸ ὄργωμα καὶ τὸ πείτημα (καπνισμὸς) μετὰ κίβαν μύλους 2,5 μέτρων καὶ 15 γάρβας διὰ τὴν βοσκήσκει, διότι τὸ θέρισμα ἐγένετο μετὰ ὥρα

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)
 Αἱ μικραὶ εὐταβερ τεμαχίζονται καὶ πατάσσονται (μπελ)
 ἔντα αἱ μικρὰ καὶ ὀρθάνονται ὡς καὶ εἰς τὴν
 ἑσπέραν.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιταρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

- 4) Πόσα όργώματα γίνονται διά κάθε είδος καλλιέργειας (σίτου, κριθής, άραβοσίτου, ψυχανθών, κηπευτικών ειδών κλπ.) και κατά ποίαν έποχήν; *Από ηρό τήν... ετορ άγ... μα... εν... ματ... τήν ετοράν*

- 5) Ποία έργαλεῖα ἡ σκέυη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Τὸ διδάμι (διδάμιον)
δ... ἑλὶ... ἑλ... ὁρτύνοντα... ἐπὶ τοῦ ἔδαφους... καὶ τὰ ἄφ' ἑρ
ἐπὶ... τοῦ τυχεῖος τῶν βοδίων... Κατὰ τὴν σποράν ἐλὶ
νον καὶ διασκορπίζαν τὸν σπόρον... ἐπὶ τὸ σποροῦν δάμιον
β) Με ποία γεωργικὰ έργαλεῖα (ἡ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τοῦ χῶ-

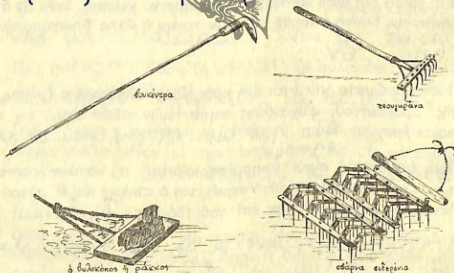
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μὲ... δι. δι. ρ. β.

Σι. ε. τ. ρ. α. ... ἢ. ὁ. τ. ρ. α. ... ἔ. τ. ο. ρ. ο. θ. ε. τ. α. ... εἰς. τὸ.
ἐν' ἄκρον τοῦ... βουκέντρου... ὡς... ἔ. χ. ρ. α. γ.
εἰς. τὴν... ἐρώτησιν... 3' 3' 6

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ἔ. χ. ἰ. ν. ε. τ. α. ... ἢ. ὁ. ρ. α. ε. δ. ω. α. γ. ... μ. ὠ. ν. ο. ν. ... ἡ. α. τ. α.
τὴν ὁσφράν. Σ. ἡ. μ. ε. ρ. ο. ν. γ. ἰ. ν. ε. τ. α. π. ὦ. ν. τ. α. ... ἔ. χ. ἡ. ὁ. ν. ... ὑ. π. ἄ. ρ. ἡ. ο. ν.
ὡ. α. γ.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδρα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων). Σ. ρ. ο. ε. λ. ἄ. θ. ο. ν. ν. ἄ. ὄ. ρ. γ. ω.

θ. ὠ. ν. ὁ. ρ. α. τ. α. μ. ἔ. ρ. ο. ν. τοῦ ἄ. γ. ρ. οῦ... ἔ. χ. ρ. α. ε. ἰ. μ. ο. ρ. α. ἰ. ο. ν.
δι. ἡ. ὡ. ἢ. ὁ. ρ. α. ε. δ. ω. α. γ. ὡ. α. γ. ... ὡ. α. γ. ... τὸ. ἡ. α. τ. α. ...
ὡ. α. γ. ... ὁ. β. ο. ρ. α. ὡ. α. γ. ...

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) εἰς τὴν ζουρμὴν
 ἔρχοι μοιροῖον... Καρμὰ (μαυρὰ), ἄγτιὰρι, ... εἰς τὴν
 ἔλθα δα... ἔρχοι μοιροῖον... ὅλα τὰ μωμὰ φορῶντα
 εἰ... τὸ ἔμφοριον.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

ὁ ζευγολάτης... ὄργωνε καὶ αἱ γυναῖκες... μαδάριζαν
 τὰν... ἄγρον... ἀπὸ τοῦ πέρεγ... καὶ τὰ χέρτα

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. εἰς... τὰ πατιοτινά, τὰ γαβόλια, καὶ εἰς τὰ

ἔργα... εἰς... γαβές, οἱ γαβὲς καὶ τὰ μαδιστὰ γαβόλια
 ἐμαδάριζον... ὡς ὁ γίτες, τὰ ἀναρριχόμενα (μηρ-
 μοῦνιά) εἰς ἑνὲ καὶ εἰς ὀκτώταβιν 40 ἐκατοσῶν

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ... τὰ τῶν... εἰς τοῦ,

ὁ, τι... εἶχε... ὁ... μαδ. εν. α...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἔσπερνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ἔφυτευοντα... εἰς... αὐλάκια... ἐν ἃ

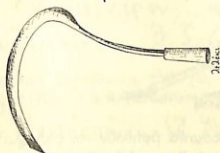
τρὲς... εἰς... μάθη... <τὰ τὰ χι>...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

δρακάνι οδοντοπό

Σύμφωνα με την έρευνα που έγινε, οι περισσότεροι άνθρωποι που έχουν κάνει ταξίδια στην Ελλάδα, έχουν κάνει ταξίδια στην Ελλάδα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ζώων (βλ. παράδειγμα στις επόμενες εικόνες).
 Ήδη τινος με άρεσιν και ωδον, ή με
 τή ωδον με

Η. Μαγγ. έτο. σ. μαγγ. και τος δ. ρ. εναντι
 και τος. μαγγ. και δ. εναντι. εναντι.

Η. χειροτάβη... Ζυγίον... φέ. διαφόρων μεταβλητή
 ο. ειδικά... ο. ειδικά... φέ. ειδικά... ο. ειδικά

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά εργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) Τῷ ~~ἁγίῳ~~ διδάκτῳ Μιχαήλ τῷ διδάκτῳ (τεμερετσίγ)
τῷ Σταθίνῳ ἁγίῳ Μητροφῶ δε.....

- 6) Ὡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Τὰ χαμῖθ... ἐμπίτωναντα... ν.α. ἐγγυητὰ
ἐθελόντων

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. . . Μέχρι... τὴν... ρίζα... τὰ κλωνία... καὶ ὑψηλότερα... τὰ ὑψηλὰ

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχμῆς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; Ἄλλοτε . . . εἰ . . . ἰδιοὶ . . . μαὶ ἀλλοτε
εἰ . . . δαῦτοί . . . (παρὰ χερμαί) . . . εὐνεμεντρουν . . . αὐτοῖς
ἄλλοτε . . . χερμαί . . .

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα
τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *Οἱ χεῖρες ἐποθε-
τοῦνται πρὸς αἱματὶ 8-15 Αἱ κεφαλαὶ
τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν γῆν
ματιθύνθουν*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἡ ἀρχὴ τοῦ θερισμοῦ ἐκτελέσθη πάντως
ἐν ἡμέραν... Δευτέραν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά, Τραγουδοῦσαν καὶ ψαλ-
μολοῦσαν καὶ θερύτοντας τὰ ρυθμικά τραγούδια
πάντως.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον... εἰς τὴν χωρίαν τοῦ θερισμοῦ

ἔθιμον... εἰς τὴν χωρίαν τοῦ θερισμοῦ... ἀφίναν ἀφίνα ἀφίνα... γὰρ τὰ πεταμένα
Με δάχτυλους καὶ πόδες ἐπὶ τὸν μὲν
γὰθον... (ἀπαθέρ)... καὶ τοὺς υφαιρέσαν
εἰς τὸ μαθημερινόν... δωματίον... Τέτοιαι
γὰθαι... ἐπὶ ἀρχῶν καὶ ὁμήρων ἀμέμην

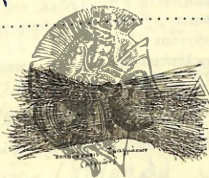
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;... εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν

δὲν ἐκτελέσθη δεμάτιασμα... εἰς τὴν Ἐσθλὰν
τὴν... ἡμέραν... ἐπὶ τὸν... καὶ τὸ πρῶτον... τὴν
ἡμέραν... ἐπὶ τὸν... ἐπὶ τὸν...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσμιον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Συνήθως... ²Έδενον... τὸν σταχμὸν... οὐδ' ἄνδρες
ἤδη... μισροί... μεγάλοι... μετέφερον... (ἔδενον...
με... τὸν... σταχμὸν... (μεγαλὰν)... πρὸς... τὰ... ἐν...
ἡμέραι... τὸν... σταχμὸν... ἔδενον... με...
βρίσκα... ἢ... βεβρῶκα... τὸ... δὲ... εἰ...
ἔχινε... με... τὸ... <παλιν>...

3) Τα δεμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

Τὰ δεκάτια... εν.εν.εν.τρ.ωνοντα Αν.ά
13.Ψ.....9.....ε.παιρωτά (του ουρτζου-
.v.i.).....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Ἡ σπορά γίνεται
μετὰ τὴν 15ην Μαΐου. Ἐκαστὸν ἐρχέται
ἀνέμαθ' ἐν*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Ἔς. τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Ἐβόρσαν τῆς
Πατρίδος. μετὰ τὴν μαρμαρίαν. Ἐδῶ τίς βγάζει
μετὰ τὴν ἰνὴν ἀλῆστρια*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζεται παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τοῦ
χειμῶνα μετὰ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον), Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Τὰ ζῶα τὸν χειμῶνα
διετρέφοντο μετὰ ξηρὰ χόρτα (σανόν, τριφύλλι, βίκον).
Ἐκαστὸν ἐρχέται ὅπως ὁ ἑαυτοῦ. Τὸ τριφύλλι ἐξήρπτετο μὲ
τὴν ἰνὴν. Ἡ κοπή ἐγίνετο μετὰ τὴν ἰνὴν
τὸν δέσαν μετὰ τὸ δρέπανον ἢ μετὰ χεῖρα. Ἡ ξήρανσις ἐγίνετο
ἐν τοῖς ἀγροῦς. Μοσχοέροντο καὶ φυλάσσοντο ὁ δέσας.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ἡ κοπή τῶν σανῶν ἐγίνετο μετὰ τὴν ἰνὴν
μετὰ τὸ δρέπανον.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Ο δα τα χορτα αφανίσαντα
για να είναι... μαλακά... με την δουλειά...
Δεν... έβενον το...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τών δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Δὲν ὑπῆρχεν δεμάτια. Μετεφέροντο εἰς εἰς... εἰς ἰδιότιμα
ἀλώνια πηγαίων... τοῦ χωρίου...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κτλ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ...

Ο κάποιος ἔβλεπε... ἀλώνι (ἢ χαρμάνι)... Ἀπὸ τὰ χωρὰ
γιὰ τὰ σάκκα... μετεφέροντο... εἰς τὰ ἀλώνια
πρὸς ἀλώνισμόν

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ...

Ἀνέκαθεν... ὑπῆρχε... ἀλώνι... καὶ τὰ ἀλώ-
νι... εἶχε... μετὴν... δουλειά...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

Πηγαίων... τοῦ... χωρίου...

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἄλωνι... ἀν. ἡ μ. ε. εἰς... μίαν... μόνον
ἀίμα. εν. ε. αν.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ;

Απὸ... 20. Ιουλίου... ἕως... 20. Αὐγούστου

- 7) Εἶδη ἄλωνιων (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Τὰ ἄλωνα... ἡδ. αν. χωματ. ἄλωνα... ἔβρεχεν
τὸ χῶμα... διὰ... ν. α... μ. ε. β. γ. α. ν. γ.

- 8) Πῶς ἐπιτελεῖται τὸ ἄλωνι ἐκάστου ἔτος πρὸς τῆς ἐναρξeos τοῦ
ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

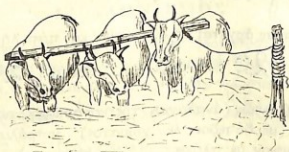
Ἐκ καθ. ἀρίθμου... ἀπὸ... ἐκ... χαρτ. α... καὶ... ἔβρεχεν
διὰ... ἡδ. α. τοῦ.....

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιου καὶ ἡ ἐναρξeis τοῦ ἄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Τὰ ἄλωνα... ἐναρξeis
ν. α... ἀρχί. γ. Δευτέρα... (ἐν... ἀν. ἡ μ. ε. ... τετάρτη... ἡ... Παρασκευὴ)
Πάντα... ἀρχί. γ. τὸ ἄλωνισμα... μετὰ... τὴν... Τὴν... αν. γ. ν.
ἀπὸ... τὴν... δρῶσαν

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
 εἰς τὸν ἀλώνιον των δὲν ὑπῆρχε ἀλώνος στυλὸς.....
 Μετεφέροντο ἄλλα... π.χ... εἰς ἄρνα... καὶ ἀλώνον των...
 τυχαίως.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

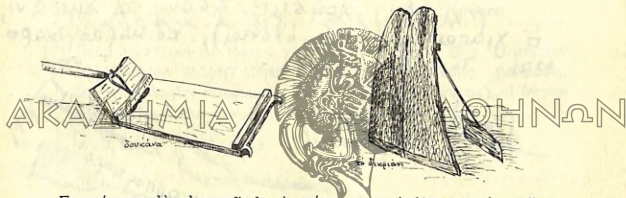
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 ἀτρούλαυρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ εἰς αὐτὸν
 σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον των τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ ἀλώνισμα ἐκτελεῖται διὰ χρησιμοποίησιν δου-
 λῶν, ἢ ὀρεῖα... εὐρύτερα... ἢ... τοῖς... ὅπως...
 καὶ... εἰς ἄρνα... π.χ... χωρὰς...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Εἰς τὴν ἀφῆνι
 δὲν. ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα. Τ.α. β.δ.δ.α... ἑστῆρα.ε... τῶν δονικῶν
 δ.δ.α.α.α.α.α.α... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... τῶν δονικῶν
 ἡ δονικῶν.α... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... τῶν δονικῶν
 με.μ.μ.μ.μ.μ... ἑστῆρα.ε... τῶν δονικῶν... 70-80 ἐκαστος

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιοῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

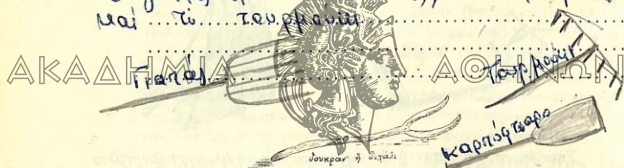
Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δονικῶν, δικριάνι,
 βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ με ἄλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὁσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἀ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...
 ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...
 ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...
 ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...
 ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...
 ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...
 ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...
 ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...
 ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...
 ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε... ὁπλῆμα... ἑστῆρα.ε...

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἡ ἀλωνισμὸς..... ἤρχει... τὴν... 9^{ην} πρωΐ... π.μ.
μέχρι... τὴν... 5^{ην}... εὐφραίνει... (5^{ην}... ἀπογεύμα-
τιν)... ὅποτε... τὴν... ἀφαινε... τὸ... ἀφαινε... ἡ... ἔχου-
τέλειαν... αὐτὸ... διὰ... τὸ... ἀφαινε... τὴν... ἀφαινε... ἡμέρα
τὴν 5^{ην}... ἀπογεύματιν... ἀφαινε... στὰ χωράφι...
διὰ... ἔχου... μαι... ἀφαινε... στὰ χωράφι...

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Ἐν... χρῆσι... ἡ... τὸ... διχάλι,
ὁ... (μὲ... 5... 6...),... καὶ...
μαὶ... τὸ... τὸ... ἀφαινε...

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
τους στάχους ;

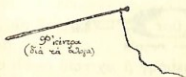
Κατὰ τὴν διάρκειαν... τὸ... ἀφαινε... ἀφαινε...
στὰ... ἐν... τὸ... ἀφαινε... ἀφαινε...
ἀφαινε...

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἐχρησιμοποιοῦν... τὴν... βουκέντρι... ἡ... ἀφαινε...
μὲ... ἐν... ἀφαινε... ἀφαινε...
τὴν κατωτέρω εἰκόνα - 22 -

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . . .

Τὴν ἡμέραν . . . φωνιζέτο
μία . . . τρώετο . . . μὰ . . . εἰχέτο . . . ἐν . . . ἀφῆνι

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Μάλαμα . . . (. . . χεμέλι . . .)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστὰ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν . . .

Ὁ γεωργὸς . . . με' ἰδικὰ του ζῶα . . .

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἀφῆνι . . . τρώετο . . . ἀφῆνι . . . με' . . . τῶα
δεν . . . ἔχον . . .

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; . . .

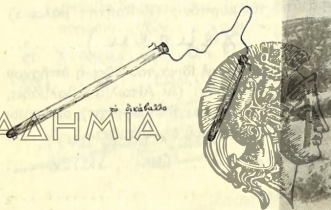
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνος εἰσρογνυλός

ξύλο κοπανιλιό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ σποροῦ δημητριακῶν.

τὸ δικάλιον

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

ἔτραγουδοῦντο... τουρμουὶ... τραγούδια.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ἔγραψα... ἔγραψα... με... Πατάξας... ΔΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ετοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ἔγραψα... με... ἔγραψα...
τὸ μάλαμα... διὰ τὸ λίχνισμα... τὸ μαρτύριον
ἐστὶ... ἔγραψα... ὡς... τὸ παλαιὸν... ἔγραψα...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

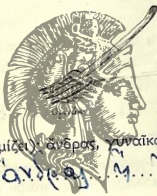
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *ὡρῶν. εἶχε...*

εὐχὴν. εὐχόμενοι. ἢ. ἐπιθυμίας. Δὲ. ἐκαστὸν ἐκαστοῦ.
τι. ἐπὶ τὸν. εἰς. τὸν. σωρόν.

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο. *τὸ. ἀνέμισμα.*

*ἐρίσσει. με. τὴν. χιτῶνα. (ἁμῶν. πρὸς. τὸ. μακρ-
τέρω. θρινάκι). τὸ. δεύτερον. χεῖρ. ἐρίσσει. με. τὸ.*
μακρότερον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμίζει) ; ἄνδρας, γυναῖκα ; εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Λιχνῶν. ἢ. ἀνδρῶν. ἢ. γυναικῶν.

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

τὰ. χονδρὰ. τεμάχια. τῶν. σταχύων. ἀφαιρῶνται. ὑπὸ. τοῦ. ζώου.
εὐκλείς. τρέφοντα. καὶ. ἀφαιρῶνται. ἐκ. τοῦ. ζώου.
με. τῶν. δουλιῶν. α.
Δεύτερον. ἀφαιρῶνται. διὰ. ἀποφλοιῶσαι. δὲν. ἐχέτω.

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο ; πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *τὰ χονδρὰ*
τεμάχια...σταχυῶν...παρέμειναν ἐπὶ τοῦ σωροῦ τοῦ αἵτον καὶ
ἐχωρίσθη μετὰ τὴν δαούρεα

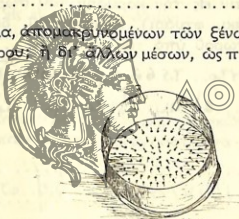
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

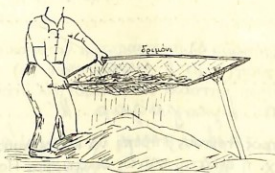
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο· παλιὸν δερμάτινον

κόδρος ἢ ἀρυλός

ἐριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ... Το ... χωρισμοῦ ... τῶν ...

καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογραφήσατε δὲ ἢ παραθέρατε φωτογραφίας
τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ... Τὸ χυμίσμα τῶν
μοσχοῦ ἀπὸ τοῦ εἰλου εἶναι το... πολλοὶ καὶ...
τὸ θερμόνι, τὸ ὀρεῖον... ἦ το... ὡς τὸ τῶ... ἀνιστέρω
ὀχυράτοι... κὺθρο...

- 7) Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ, *ἐκ τῶν ἑνὸς ἡμερῶν ἄλλαν...*

8) Ἄλλαι εἶμαί προτοῦ νὰ μεταφερῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποία ὀφείλα πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ο δωματικὴ (μετρίκι). ἤρχετο εἰς τὸ ἀθύνει καὶ ἔφηνε
τὸ 1/8... τοῦ εἴπαι... Ο δωματικὴ μετρίκις μετὰ τοῦ νοβάραι
ποῦ χωροῦσε... 1/8... οὐκάδες (πρὶν εἰνίμια)... εἶχε 6 ἄξμα
ἐπὶ τὸν δριμύ, ὅτε ἐκ ταμορίν αἱ

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιὰτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιὰτικο,

γ) τὸ γυστιὰτικο,

δ) τὸ ἁλωνιὰτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότεραν μετὰ τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Μέτρημα... εἶχιντο μετὰ τοῦ... εἰνίμια... (6 οὐκάδες)

εἰνίμια

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

1... παραγωγή... ἀποθ. καὶ εἰς... τοῦ... ἀθύνει... χωρὶς... εἰς τοῦ...
Οὐ... εἶχαν... εἶχαν... ἀ... ἀ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... Τὸ ... ἀχνηρὸν ... ἀπαλύνει ...
 υἱὸς ἐκείνου ... ἐν τὸν ... ἀχνηρὸν ...

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ ... διαλογή ... τῶν μαζευμένων σπόρων ...
 πρὸς ... εὐρίαν ... ἐγίνετο διὰ ... μαζευμένων ...
 τὸ ... διακριμὸν εἶναι ...

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύνων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Μετὰ τὸν θερισμὸν μαζευμένον ... ἀφέλμα ...
 σταχύνων, τὰ ἑορταῖαν ... ἐν τὸν ... ἀπαλύνει ...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Ἐγίνετο ... ἀναρτῶν (ἐπὶ τοῦ θύρα) ... ἀπὸ τῶν ...
 ἀπὸ τῶν ... ἀπὸ τῶν ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ σάχυς

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δέν ... ἐγίνετο ... οὐτε ... γίνετο ...
 ἀναμνα ... φωτιᾶς ...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπό ποῖον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ